

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Akademia Zamojska**
(d. Uczelnia Państwowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu)

Data przeprowadzenia wizytacji: **22 – 23 listopada 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	25
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	26
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	29
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	31
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	33
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładek.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładek.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

1. dr Ewa Kulińska-Sadłocha, członek PKA
2. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA
3. mgr Bożena Ziemniewicz, ekspert ds. pracodawców
4. Krzysztof Kula, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, prowadzonym przez Akademię Zamojską (*d. Uczelnia Państwowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu*) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse - dyscyplina wiodąca (80%) nauki prawne (20%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>Rachunkowość i podatki</i> <i>Finanse i bankowość</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	82	aktualnie nie prowadzi się
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2310 godzin	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	93 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	133 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73 ECTS	

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, studia I stopnia o profilu praktycznym wpisuje się w strategię Uczelni. Kierunek powstał w 2016 roku na podstawie wniosku złożonego do PKA. Koncepcja otwieranego kierunku zawarta we wniosku jest spójna z obecną koncepcją kierunku. Zdaniem zespołu oceniającego PKA kierunek finanse i rachunkowość dobrze wpisuje się w ofertę kierunkową Akademii Zamojskiej.

Uczelnia posiada strategię uchwaloną przez Senat w 2020 roku, dotyczącą jeszcze Uczelni Państwowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu, dostępną na stronach internetowych Uczelni.

Rekomendowane byłoby dostosowanie strategii pod kątem zmiany nazwy Uczelni na Akademię Zamojską oraz osadzenia celów operacyjnych w konkretnych datach. Sam dokument powinien również precyzyjnie wskazywać swój okres obowiązywania. Kierunek dobrze wpisuje się w strategię Uczelni, w szczególności w pierwszy cel – „Przygotowanie i wdrożenie oferty edukacyjnej Uczelni”.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość mieszczą się w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse. Zdaniem zespołu oceniającego nie ma potrzeby przyporządkowywania kierunku do dyscypliny nauki prawne, ponieważ absolwent kierunku nie jest prawnikiem, ale zagadnienia prawne powinny być mocno eksponowane w procesie nauczania – absolwent finansów i rachunkowości musi się sprawnie poruszać w zagadnieniach prawnych związanych z kierunkiem. Brakuje również kadry bezpośrednio osadzonej w dyscyplinie nauki prawne.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku posiada w dużym stopniu doświadczenie praktyczne w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, co uzasadnia profil praktyczny kierunku. Interesariusze kierunku: władze dziekańskie, studenci oraz pracodawcy podkreślają silną orientację praktyczną kierunku.

W ramach kierunku oferowane są dwie specjalności: *rachunkowość i podatki* oraz *finanse i bankowość*. W trakcie funkcjonowania kierunku od 2016 roku otwierana jest tylko jedna specjalność *rachunkowość i podatki*. Specjalność *finanse i bankowość* nigdy nie została uruchomiona. Skala kierunku jest niewielka – obecnie na I roku studiuje 37 studentów, 26 na II roku i 22 na III roku i niewielka liczba studentów jest wskazywana przez Uczelnię jako przyczyna uruchamiania tylko jednej specjalności.

Kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym, w szczególności, zawodowego rynku pracy, o czym świadczy zaangażowanie praktyków w jego tworzenie i zarządzanie, a absolwenci kierunku są chętnie zatrudniani na rynku pracy.

Dla studiów opracowano 33 kierunkowe efekty uczenia się, w tym 13 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w obszarze kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość odnoszą się do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse jako dyscyplinie wiodącej, w ramach której uzyskiwane jest 80% punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku, a także zidentyfikowano efekty

w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Natomiast w kierunkowych efektach uczenia się nie znajduje odzwierciedlenia dyscyplina nauki prawne, do której kierunek został przyporządkowany w 20%. Wprawdzie w kierunkowych efektach uczenia się, czy programie studiów znajdują się elementy związane z wiedzą prawniczą, ale mają one subsydiarny charakter względem całej koncepcji kształcenia. Absolwent nie nabywa kwalifikacji w zakresie prawa.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, choć stwierdzono pewne nieprawidłowości. W opisach efektów K_W01, K_W02, KU_U10 nie uwzględniono nowej klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych; pojawia się dyscyplina nauk ekonomicznych czy nauk o finansach. W przypadku efektów w kategorii wiedzy stwierdzono, że efekt K_W11 (*zna i rozumie funkcjonowanie systemów finansowych i instytucji finansowych oraz rodzaje powiązań między elementami systemu finansowego, ekonomicznego i społecznego*) zawiera się w efekcie K_W03 (*zna i rozumie zasady funkcjonowania systemów i instytucji finansowych w skali krajowej i międzynarodowej oraz relacje między elementami systemu finansowego, ekonomicznego, społecznego i prawnego*). W przypadku efektu K_K02 w kategorii kompetencje społeczne zwrócono uwagę na połączenie ze sobą dwóch różnych efektów (*jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania powierzonych zadań, w tym rozwijających innowacyjność, przedsiębiorczość i kreatywność, jest gotów na współpracę i budowę relacji międzyludzkich w środowisku społecznym oraz podejmowania działań na rzecz interesu publicznego*). **Rekomenduje się** przeanalizowanie i korektę wskazanych nieprawidłowości.

Z analizy matrycy efektów uczenia się wynika, że do wszystkich kierunkowych efektów uczenia się odwołują się efekty dla zajęć ujętych w programie studiów. Przeprowadzona analiza sylabusów ujawniła, że w wielu przypadkach jeden specyficzny efekt dla zajęć odniesiony jest jednocześnie do kilku efektów kierunkowych, bardzo luźno lub w ogóle z nim nie powiązanych (np. podstawy rachunkowości, analiza finansowa, doradztwo i pośrednictwo finansowe); w przypadku zajęć technologia informacyjna nie określono dla nich efektów uczenia się w kategorii wiedzy, natomiast treści programowe zajęć, polecana literatura wskazują na nabywanie przez studentów obok umiejętności i kompetencji społecznych, również wiedzy. . Rekomenduje się analizę poprawności powiązania efektów uczenia się określonych dla zajęć z kierunkowymi efektami uczenia i dokonanie odpowiednich korekt w tym zakresie.

W opisie kierunkowych efektów uczenia się znajdują się odniesienia do charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Z analizy efektów uczenia się wynika, że Uczelnia nie uwzględniła w odpowiedni sposób zakresu i głębi wiedzy nabywanej w procesie uczenia się, pomijając jej zaawansowany stopień w przypadku efektów odniesionych do kategorii P6S_WG na poziomie 6 PRK. Kilka kierunkowych efektów uczenia się w kategorii wiedza (K_W02, K_W03, K_W04, K_W07, K_W11) odniesiono jednocześnie do dwóch kategorii opisowych 6 poziomu PRK, jednak ich sformułowanie wskazuje na jedną kategorię (P6S_WG lub P6S_WK). Podobna sytuacja występuje w przypadku kategorii umiejętności, w której efekty uczenia się z kategorii opisowej: wykorzystanie wiedzy (rozwiązujące problemy i wykonywane zadania) odniesiono także do kategorii opisowej: komunikowanie się (K_U04, K_U05, K_U09). W kategorii opisowej komunikowanie się (P6S_UK), nie sformułowano efektu uczenia się związanego z nabyciem przez studenta umiejętności aktywnego udziału w debacie – przedstawiania i oceniania różnych opinii i stanowisk oraz dyskusowania o nich.

Efekty uczenia się (kierunkowe i dla zajęć) są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse, do której kierunek został przyporządkowany, a także ze stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość. Przewidują także nabycie przez studenta umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz kompetencji społecznych związanych z podejmowaniem decyzji i przyjmowaniem odpowiedzialności za ich skutki, a także z profesjonalnym i etycznym postępowaniem.

Efekty uczenia się – mimo wskazanych nieprawidłowości – są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, są możliwe do osiągnięcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia kierunku finanse i rachunkowość są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

1. Nie znajduje uzasadnienie przyporządkowania kierunku dla dyscypliny nauki prawne.
2. Brakuje uzasadnienia dla funkcjonowania nieuruchamianej specjalności *finanse i bankowość*.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, odpowiadają profilowi praktycznemu i pierwszemu poziomowi studiów, a także są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse, do której kierunek został przyporządkowany, chociaż stwierdzono pewne nieprawidłowości:

3. Kierunkowe efekty uczenia się **odniesione do kategorii P6S_WG na poziomie 6 PRK nie uwzględniają w odpowiedni sposób zakresu i głębi wiedzy nabywanej w procesie uczenia się, a efekty: K_W02, K_W03, K_W04, K_W07, K_W11, K_U04, K_U05, K_U09 nie są właściwie przyporządkowane do właściwej kategorii zgodnie z charakterystyką poziomu 6 PRK;**
4. Kierunkowe efekty uczenia się w kategorii umiejętności nie odnoszą się do charakterystyki P6S_UK w części: brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

1. Zaleca się dokonanie analizy przyporządkowania kierunku do dyscyplin tak, aby dyscypliny były m.in. uzasadnione profilem absolwentów oraz kwalifikacjami kadry.
2. Zaleca się podjęcie decyzji o zamknięciu specjalności *finanse i bankowość*, bądź też podjęcie skutecznych działań zapewniających funkcjonowanie obu specjalności na kierunku.
3. Zaleca się dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla 6 poziomu PRK oraz odniesienie efektów kierunkowych do właściwej kategorii charakterystyki.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku finanse i rachunkowość są realizowane w ramach 7 modułów określonych przez Uczelnię jako: przedmioty ogólnouczelniane, podstawowe, kierunkowe, do wyboru studenta, seminaria, praca dyplomowa, przedmioty specjalnościowe oraz praktyki zawodowe. Treści programowe, co do ich zakresu, są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse, do której kierunek został przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Analiza przedstawionych kart przedmiotów ujawniła w przypadku niektórych zajęć nieaktualność polecanej literatury (zawierającej nieaktualny stan prawny), często występującej – wraz z aktualnymi pozycjami, np. sprawozdawczość i rewizja finansowa, prawo bilansowe i międzynarodowe regulacje rachunkowości, bankowa obsługa przedsiębiorstw i samorządów, finanse samorządowe.

Rekomenduje się przegląd i aktualizację literatury w kartach przedmiotów. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają osiągnięcie określonych dla zajęć efektów uczenia się.

Studia na kierunku prowadzone są aktualnie tylko w trybie stacjonarnym i trwają 6 semestrów, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi 180. Program studiów stacjonarnych obejmuje 2310 godzin zajęć dydaktycznych + 960 godzin praktyka zawodowa + 1450 godzin indywidualnej pracy studenta (razem 4720 godzin). Natomiast przedstawiony przez Uczelnię program studiów niestacjonarnych obejmuje 1490 godzin zajęć dydaktycznych + 960 godzin praktyka zawodowa + 2210 godzin indywidualnej pracy studenta (razem 4660 godzin). Wymiar godzin zajęć i nakład czasu pracy dla całych studiów i grup zajęć mierzony liczbą punktów ECTS jest właściwy i pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku studiów stacjonarnych liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 2310 (bez uwzględnienia praktyki zawodowej) , co stanowi 92,4 ECTS (1 ECTS = 25 godzin) i jest zgodna z wymaganiami w tym zakresie.

Z analizy planu studiów, jak też przedstawionych kart przedmiotów wynika, że układ zajęć jest logiczny i w miarę spójny. Następuje ułożenie treści programowych od ogółu do szczegółu (tj. od wiedzy ogólnej do specjalistycznej). Standardowo zajęcia są realizowane w formie wykładów, zajęć praktycznych w postaci ćwiczeń, zajęć laboratoryjnych i projektowych, lektoratu, seminarium i praktyki zawodowej. W programie studiów najwięcej godzin zostało przyporządkowanych zajęciom praktycznym i praktyce zawodowej.

W opisie programu studiów Uczelnia wskazała, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 45% ogólnej liczby, co obejmuje 81 punktów ECTS. Analiza programu studiów i zaliczenie do zajęć wybieralnych modułu specjalnościowego (27 ECTS), języka obcego (8 ECTS), seminarium dyplomowego (6 ECTS) oraz praktyki zawodowej (32 ECTS) wskazuje, że zajęcia te stanowią 40,5% ogólnej liczby punktów ECTS (73 ECTS). Uczelnia formalnie spełnia warunek wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS. Jednak realnie studenci mają bardzo ograniczone możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. Uruchomiana jest tylko jedna specjalność, którą wybierze większa liczba studentów. Od wielu lat jest to specjalność: *rachunkowość i podatki*. Zatem studenci w mniejszej liczbie preferujący drugą specjalność: *finanse i bankowość*, są pozbawieni wyboru. Umiejętności praktyczne kształtowane są zarówno w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, jak i w ramach samokształcenia. W ramach całego programu studiów, zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano minimum 133 punkty ECTS, co stanowi 74% ogółu punktów ECTS.

W programie studiów ujęte są zajęcia z języka obcego do wyboru (angielski, niemiecki) w wymiarze 120 godzin w przypadku studiów stacjonarnych i przewidziane 80 godzin w przypadku niestacjonarnych (w semestrach 1, 2, 3, 4). Ponadto w programie studiów znajdują się zajęcia *English for Finance and Accounting* w wymiarze 40 godzin.

W programie studiów nie przewidziano zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

Realizowany program studiów nie przewiduje prowadzenie zajęć z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykorzystuje platformę e-learningową Moodle pomocniczo przy prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Aktualnie, ze względu na pandemię, zajęcia prowadzone są hybrydowo z wykorzystaniem platform EduPortal oraz MS Teams.

Metody kształcenia są zróżnicowane, warunkowane treściami oraz celami kształcenia. Realizacja zajęć odbywa się z wykorzystaniem następujących metod dydaktycznych: wykład klasyczny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektu, metoda problemowa, praca indywidualna, praca w grupach, konwersacja, pokaz z instruktażem, dyskusja, warsztaty, seminaria, praktyki zawodowe, itp. Program studiów obejmuje praktyczne zajęcia w pracowniach komputerowych prowadzonych z zastosowaniem specjalistycznego oprogramowania wspierającego procesy w obszarze finansów i rachunkowości. Wykazane w kartach przedmiotów metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się (m.in.: opanowanie języka obcego co najmniej na poziomie B2), w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są szczegółowe i zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk obejmują 23 zagadnienia i w pełni zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wymiar praktyk to 960 godzin dydaktycznych, rozłożone na 4 części, realizowane odpowiednio w semestrze II (praktyki wakacyjne - 240 godz.), III (120 godz.), IV (480 godz.) i V (120 godz.). Praktykom przypisane są 32 punkty ECTS, odpowiednio po kolejnych częściach praktyki 8+4+16+4. Praktyki mają jedną kartę zajęć zawierającą wszystkie podstawowe informacje. Rozłożenie praktyk umożliwia studentowi stopniowe osiąganie efektów uczenia się i konfrontowanie wiedzy zdobytej w trakcie nauki z praktycznym jej wykorzystywaniem w miejscu odbywania praktyk.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość odbywają praktyki we wszystkich jednostkach dysponujących komórkami wykonującymi zadania z zakresu rachunkowości, spraw kadrowych i zarządzania finansami, w tym publicznymi, w podmiotach sektora finansowego oraz w organach podatkowych, co zapewnia im możliwość osiągnięcia efektów uczenia się.

Metody oraz kryteria oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawarte są w karcie zajęć i obejmują ocenę formującą na podstawie dziennika praktyk oraz ocenę podsumowującą na podstawie arkusza oceny praktykanta i protokołu ocen. Metody dobrane trafnie. Dokumentowanie praktyk obejmuje wypełnienie przez studenta dziennika praktyk, poświadczenie odbycia praktyki i ocenę efektów uczenia się przez zakładowego opiekuna praktyk. Oceny może dokonać również opiekun uczelniany. Taki sposób dokumentowania przebiegu praktyk umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena ta ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego efektu osobno.

W Regulaminie praktyk określono precyzyjnie miejsca, w których mogą one być odbywane. Są to miejsca, w których zarówno infrastruktura jak i wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu uczenia się i umożliwiają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Na kierunku finanse i rachunkowość nie prowadzono praktyk zdalnych. Organizacja praktyk odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między Uczelnią a praktykodawcą, które określa obowiązki stron. W porozumieniu podmiot przyjmujący zobowiązuje się do zapewnienia warunków niezbędnych do przeprowadzenia praktyk zawodowych, a w szczególności do zapewnienia odpowiednich miejsc pracy, zapoznania studentów z zakładowym regulaminem pracy, przepisami BHP, o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej oraz do sprawowania nadzoru nad właściwym wykonaniem przez studentów zadań wynikających z programu praktyk zawodowych.

Zgodnie z Regulaminem praktyka zawodowa może być także realizowana pod osobistym kierownictwem osoby prowadzącej usługowo księgi rachunkowe, biegłego rewidenta, doradcy podatkowego, doradcy inwestycyjnego, maklera papierów wartościowych, aktuariusza, brokera ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego, członka zarządu spółki prawa handlowego, rzeczoznawcy majątkowego lub w podmiotach zatrudniających przedstawicieli wymienionych zawodów i realizujących zadania w zakresie ich uprawnień zawodowych.

Zgodnie z Regulaminem za organizację i przebieg praktyk zawodowych odpowiada wyznaczony przez Rektora Uczelni opiekun praktyk zawodowych przy współpracy z pracownikiem Biura Karier i Praktyk Studenckich. Opiekunowie praktyk ze strony Uczelni zostali wyłonieni po analizie ich kompetencji, przy czym jedna z osób jest praktykiem, ma intensywne kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym i szeroką wiedzę dotyczącą możliwości lokowania studentów pod kątem ich potrzeb,

natomiast druga osoba była przez nią wdrażana i przygotowywana do pełnienia funkcji opiekuna praktyk. Każdy opiekun zajmuje się grupą 20-25 studentów, co zapewnia duży komfort czasowy i pozwala na staranne zajmowanie się współpracą z podmiotami przyjmującymi studentów oraz praktykantami.

Zakres zadań opiekuna praktyk z ramienia Uczelni sprecyzowany jest w Regulaminie praktyk i w szczególności obejmuje współpracę z podmiotami, w których praktyki są realizowane, nadzór nad przebiegiem, obieg dokumentów związanych z ich realizacją oraz rozliczenie praktyk pod względem merytorycznym po ich zakończeniu.

Student może wybrać jako miejsce odbycia praktyk różne instytucje spośród instytucji publicznych (rządowych lub samorządowych) i niepublicznych (pozarządowych lub prywatnych), których profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie celów opisanych w Regulaminie i osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Wybrane miejsce musi zostać zaakceptowane przez opiekuna praktyk, przy czym opiekun przygląda się podmiotowi praktykodawcy pod kątem zakresu jego działalności i możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się, doświadczenia w przyjmowaniu praktykantów, infrastruktury technicznej i wyposażenia, itp. Brak jest formalnie sformułowanych kryteriów zatwierdzania miejsc, co byłoby dużym ułatwieniem dla wszystkich interesariuszy procesu. **Rekomenduje się** sformułowanie i formalne przyjęcie takich kryteriów, których spełnienie byłoby warunkiem wystarczającym do akceptacji miejsca zgłaszanego przez studenta.

Podstawą rozpoczęcia praktyki jest skierowanie studenta na praktykę zawodową wystawione przez Uczelnię zgodnie ze wzorem załączonym do Regulaminu praktyk. Wystawienie skierowania poprzedzone jest przedłożeniem przez studenta zgody podmiotu przyjmującego na przyjęcie studenta na praktyki, a następnie zawarciem porozumienia. Wzory takich dokumentów również stanowią załączniki do Regulaminu.

Na kierunku finanse i rachunkowość prowadzone są jedynie studia stacjonarne, nie praktykuje się zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Jeśli student pracuje i pragnie odbyć praktyki w swoim miejscu zatrudnienia, to obowiązuje go procedura regulaminowa. Ewentualne odstępstwa od tych zasad wymagają zgody Dziekana.

Opiekunowie praktyk prowadzą ich hospitacje. Mają one miejsce przy okazji składania wizyt monitoringowych w podmiotach przyjmujących praktykantów. Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania zawarte są w Regulaminie praktyk, dostępnym na stronie internetowej i obejmują uzgodnienie szczegółowego zakresu programu i harmonogramu praktyki z praktykantem oraz merytoryczną opiekę nad praktykantem i pełnienie funkcji jego bezpośredniego przełożonego. W szczególności do jego obowiązków należy kontakt z uczelnianym opiekunem praktyk w zakresie oceny postępowania praktykanta, a po zakończeniu – dokonania oceny praktykanta i przebiegu praktyk oraz weryfikacja efektów uczenia się.

Opiekunowie praktyk ze strony kierunku szeroko współpracują z opiekunami praktyk w poszczególnych podmiotach przyjmujących, począwszy od momentu opracowania harmonogramu i programu praktyk przez opiekunów zakładowych poprzez cały ich przebieg, zapoznając ich z kartą przedmiotu, efektami uczenia się i treściami programowymi. W szczególności okazją do pogłębienia współpracy jest wizyta monitoringowa odbywana w niektórych podmiotach przyjmujących praktykantów.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca praktyk do wyboru w ramach zawartych umów, ale to student obowiązany jest uzyskać zgodę podmiotu przyjmującego na praktyki na jego przyjęcie. Miejsce praktyk musi zostać zweryfikowane przez uczelnianego opiekuna praktyk zgodnie z kryteriami sformułowanymi we *Wniosku o zgodę na realizację praktyk zawodowych* pod kątem: 1) zgodności zakresu prowadzonej działalności z kierunkiem studiów, 2) możliwości zrealizowania efektów uczenia się przyjętych dla praktyki zawodowej na kierunku finanse i rachunkowość, 3) renomy i wizerunku podmiotu, 4) doświadczenia podmiotu w realizacji studenckich praktyk zawodowych, 5) posiadanej przez podmiot infrastruktury i wyposażenia technicznego, 6) zasobów kadrowych podmiotu (liczebności i kwalifikacji personelu), w tym opiekuna zakładowego praktyki oraz 7) innych parametrów, które mogą mieć wpływ na jakość i przebieg studenckiej praktyki zawodowej, a wiedza na ich temat jest publicznie dostępna.

Program praktyk podlega nieustannemu monitoringowi, ponieważ w przypadku każdego studenta ustalany jest harmonogram i następuje doprecyzowanie programu z opiekunem praktyk ze strony podmiotu przyjmującego. Program praktyk oraz uwagi zgłaszane opiekunowi kierunkowemu przez opiekunów z ramienia podmiotów przyjmujących dotyczące efektów uczenia się i aktualizacji treści programowych są przedmiotem rozważań zespołu programowego, w pracach którego udział bierze również przedstawiciel studentów. Opiekunowie praktyk podlegają ocenie w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia, natomiast brak jest sformalizowanego systemu oceny opiekunów po stronie podmiotów przyjmujących.

Wyniki oceny przebiegu praktyk, osiągania efektów uczenia się, doboru miejsc odbywania praktyk i współpracy z podmiotami przyjmującymi uwzględniane są przy projektowaniu zmian w programie studiów na kierunku finanse i rachunkowość.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są od poniedziałku do piątku w wymiarze dziennym nie przekraczającym 8 godzin. Przy czym do realizacji praktyk zawodowych przeznacza się jeden lub dwa dni w tygodniu, a pozostała część realizowana jest w okresie wakacyjnym. Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS jest w miarę równomiernie rozłożony we wszystkich semestrach, co pozwala na racjonalne obciążenie studentów pracą. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację i ocenę opanowania treści programowych oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się i uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny wiodącej, do której został przyporządkowany kierunek. Harmonogram realizacji programu studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS, konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne są odpowiednio zróżnicowane i dostosowane do charakteru zajęć. Program studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych obejmuje zajęcia z języka obcego, a stosowane metody nauczania pozwalają na uzyskanie kompetencji w tym zakresie odpowiadających poziomowi B2. Organizacja procesu

nauczania pozwala na efektywne wykorzystanie czasu na nauczanie oraz uczenie się i weryfikację efektów uczenia się. Zastrzeżenia budzi:

1. Ograniczona możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia przez studentów z uwagi na uruchamianie przez Uczelnię tylko jednej specjalności, wybranej przez większą liczbę studentów
2. Brak w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe, wymiar praktyk, ich umiejscowienie w planie studiów oraz dobór miejsc zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk oraz sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena ta ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z potrzebami procesu uczenia się i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęty i opublikowany Regulamin. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk umożliwiają prawidłową ich realizację. Zadania opiekunów praktyk z ramienia kierunku oraz opiekunów w miejscu ich odbywania są sformułowane i podane do wiadomości. Określony jest zakres ich zadań i zakres odpowiedzialności, a również zakres współpracy. Sformułowane są kryteria, które muszą spełniać miejsca odbywania praktyk oraz określone są reguły ich zatwierdzania. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów.

Program i realizacja praktyk oraz efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach prac komisji programowej z udziałem studentów, a wyniki wykorzystywane są w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie studentom realnej możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia poprzez ofertę zajęć do wyboru w wymaganym przepisami wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na kierunku.
2. Zaleca się zapewnienie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przyjęcie kandydatów na kierunek następuje w oparciu o regulacje wprowadzane corocznie uchwałą Senatu w sprawie zasad rekrutacji w kolejnym roku akademickim. O przyjęcie na studia I stopnia mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo maturalne lub świadectwo dojrzałości. Na podstawie wyników na świadectwie ustalana jest lista rankingowa kandydatów, która stanowi podstawę do przyjęcia na studia. Do wyliczenia wyniku i ustalenia miejsca rankingowego przyjmuje się tylko jeden przedmiot z najkorzystniejszym wynikiem. Przy czym wybór następuje między takimi przedmiotami, jak: język polski, język obcy, matematyka. W przypadku sytuacji, kiedy liczba kandydatów będzie przewyższała liczbę oferowanych miejsc na kierunku, przyjęte zasady selekcji nie gwarantują ich właściwego doboru. Kandydat z oceną bardzo dobrą z języka, a dostateczną z matematyki będzie miał większe szanse przyjęcia na studia niż kandydat z oceną dobrą z matematyki, która z punktu widzenia specyfiki kierunku powinna mieć priorytetowe znaczenie. Przyjęte przez Uczelnię kryteria selekcji kandydatów nie uwzględniają specyfiki kierunku i tym samym nie gwarantują właściwego doboru kandydatów.

Procedury rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

W uczelni funkcjonuje Uchwała Senatu nr 95/XIII/2019 Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu z dnia 25 marca 2019 roku w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się, jednak nie wystąpił jeszcze przypadek przyjęcia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej określa Regulamin studiów. Uczelnia przedstawiła dokumentację przeprowadzonej procedury dotyczącej uznania efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni.

Określone przez Uczelnię warunki i procedury w zakresie potwierdzania efektów uczenia się zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów i w innej uczelni oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określone są w Regulaminie studiów i Regulaminie egzaminu dyplomowego na kierunku finanse i rachunkowość. Dokumenty te określają zasady wyboru tematyki, obsady i liczebności seminariów, wymogi merytoryczne i formalne dotyczące prac dyplomowych, zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, procedurę i formy wyróżniania absolwentów, a także procedurę antyplagiatową, która określa tryb i zasady postępowania antyplagiatowego obowiązującego w Uczelni. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zastrzeżenia budzi wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy, zawierający zagadnienia kierunkowe (37) i specjalnościowe (18), w dużej części o bardzo szczegółowym i odtwórczym (pamięciowym) charakterze (pojęcia, klasyfikacje). **Rekomenduje się** weryfikację wykazu zagadnień na egzamin dyplomowy pod kątem nadania im przekrojowego charakteru umożliwiającemu studentom wykazanie się zarówno wiedzą, jak umiejętnościami krytycznej analizy i syntezy.

System weryfikacji efektów uczenia się opiera się na rozwiązaniach określonych w Regulaminie studiów, programie studiów, a szczegółowe sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta zawierają karty przedmiotów. Metody weryfikacji efektów uczenia się są podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia

efektów uczenia się dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia. Jest on zobowiązany do przekazania studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich ocenach na poszczególnych etapach kształcenia. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, a w przypadku metod stosowanych obecnie w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, student ma prawo zgłosić zastrzeżenia do otrzymanej oceny, bezstronności nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia lub sposobu ich przeprowadzenia. W takiej sytuacji rektor zarządza komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta.

Do sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się służą takie metody, jak: egzamin pisemny (testowy, z pytaniami otwartymi), kolokwium pisemne, zaliczenie ustne, projekt zaliczeniowy indywidualny, projekt zaliczeniowy realizowany w grupach, prezentacje, zadania tablicowe, referat. Stopień opanowania języka obcego weryfikowany jest na podstawie aktywności na zajęciach, zaliczenia i egzaminu pisemnego, wypowiedzi ustnych (dyskusji, konwersacji) i pisemnych. Przyjęte w Uczelni metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w tym sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, a także umożliwiają sprawdzenie i opanowanie języka obcego na poziomie B2.

W warunkach pandemii Uczelnia przeprowadza zaliczenia kończące zajęcia i egzaminy w formie zdalnej z zachowaniem zasad rzetelności. Zaliczenia i egzaminy pisemne odbywają się w wykorzystaniu funkcjonalności platform edukacyjnych.

Osiąganie przez studentów efekty uczenia się są dokumentowane m.in. w postaci: prac etapowych i egzaminacyjnych, prac dyplomowych i protokołów egzaminów dyplomowych, dzienników praktyk, także dokumentacji elektronicznej w formie projektów, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji.

Podstawą weryfikacji efektów uczenia się są najczęściej prace pisemne. W trakcie wizytacji dokonano oceny prac etapowych z 7 zajęć. Tematyka prac była zgodna z kartami przedmiotów, a metody weryfikacji efektów uczenia bez większych zastrzeżeń prawidłowo dobrane. Zidentyfikowano przypadki zbyt niskiego stopnia trudności pytań w testach jednokrotnego wyboru, co miało wpływ na niewielkie zróżnicowanie ocen w przedziale 4,0-5,0.

Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku w latach 2019-2021 (74 prace licencjackie) jest osadzona w dyscyplinie ekonomia i finanse, a także dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Największa liczba prac dotyczy tematyki finansów publicznych i podatków. Sformułowania niektórych tematów są bardzo ogólne, mają charakter podręcznikowy (np. „Podatek dochodowy od osób prawnych w Polsce”, „Pieniądz -funkcje, cechy, istota”, „Wybrane instytucje finansowe”). Z prac dyplomowych, egzaminu dyplomowego oraz na dyplomie dominują oceny dobre, dobre plus i bardzo dobre, rzadko niższe. Na podstawie dokonanej podczas wizytacji oceny 8 losowo wybranych prac dyplomowych stwierdzono, że tematyka prac jest zgodna z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku. Zidentyfikowano prace oparte na nieaktualnej literaturze, sporadycznie zwierają źródła obcojęzyczne, cechujące się znacznym wykorzystaniem źródeł internetowych. W ocenianych pracach

brakuje krytycznej oceny treści wynikających ze źródeł, prawidłowej syntezy, logicznej argumentacji i interpretacji wyników. Stwierdzono zawyżanie ocen zarówno przez promotora, jak i recenzenta pracy oraz niską jakość recenzji. W recenzjach sporadycznie podnoszone są kwestie braków oraz błędów występujących w pracach. Treści recenzji i oceny prac praktycznie nie odzwierciedlają zróżnicowanego poziomu merytorycznego prac dyplomowych. Studenci kierunku są uczestnikami, a także organizatorami szeregu konferencji i seminariów z zakresu ekonomii i finansów, wizyt studyjnych, warsztatów i spotkań z praktykami, Wygłaszają referaty na konferencjach, a przy wsparciu nauczycieli akademickich przygotowują publikacje naukowe. Pisane przez nich prace dyplomowe otrzymują prestiżowe nagrody, jak np.: III miejsce w Konkursie o Nagrodę Prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. na najlepszą pracę licencjacką w obszarze zarządzania przedsiębiorstwem w warunkach globalizujących się rynków.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia oraz sformalizowane zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. W obszarach tych stwierdzono również nieprawidłowości związane z:

1. Nieuwzględnianymi specyfiki kryteriami selekcji kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku finanse i rachunkowość;
2. Niską jakością recenzji, nieodzwierciedlających rzeczywistej zawartości merytorycznej pracy dyplomowej;
3. Zawyżaniem ocen prac dyplomowych zarówno przez promotora, jak i recenzenta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie odpowiednich kryteriów selekcji kandydatów z uwzględnieniem wymagań kierunku finanse i rachunkowość.
2. Zaleca się opracowanie i wdrożenie odpowiednich zasad oceny prac dyplomowych zapewniających kompleksowość i porównywalność ocen.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W Jednostce na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 25 osób, z tego 13 nauczycieli (zatrudnionych w Jednostce na umowę o pracę) oraz 12 osób (zatrudnionych na umowę zlecenia).

Większość osób posiada dorobek naukowy, jednak co ważniejsze dla profilu praktycznego niemalże wszystkie osoby prowadzące zajęcia charakteryzują się doświadczeniem zawodowym w obszarach działalności właściwych dla dyscyplin, do których przypisany jest kierunek (ekonomia i finanse oraz nauki prawne). Aktywność zawodowa ma charakter m.in.: prowadzenia samodzielnej działalności polegającej na prowadzeniu biura rachunkowego, usług audytorskich, doradcy podatkowego, adwokata, radcy prawnego, zatrudnieniu w przedsiębiorstwie na stanowisku księgowego, głównego księgowego, zatrudnieniu w instytucji celno-skarbowej, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Posiadane doświadczenie zawodowe w obszarach ściśle powiązanych z kierunkiem oraz tematyką zajęć prowadzonych przez poszczególne osoby, umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym przede wszystkim nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

W gronie osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość są dwie osoby z uzyskanymi tytułami zawodowymi i stopniami naukowymi w dyscyplinie nauk prawnych oraz doświadczeniem zawodowym w zawodach prawniczych, z tego jedna osoba jest zatrudniona na umowę o pracę w Jednostce jako podstawowym miejscu pracy, a druga na zlecenie. Łączna liczba godzin prowadzona przez te osoby (zajęcia z zakresu prawa: podstawy prawa, ochrona własności intelektualnej) wynosi 90.

Obsada zajęć z uwzględnieniem formy zatrudnienia jest prawidłowa, gdyż 68% godzin zajęć jest prowadzona przez osoby zatrudnione na umowę pracę w Jednostce - jako podstawowym miejscu pracy, 9% godzin zajęć jest prowadzona przez osoby zatrudnione na umowę pracę, natomiast 23% godzin zajęć jest prowadzone przez osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilno-prawnej (zlecenie). Spełniony jest warunek określony w art. 73 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) zakładający, że na studiach o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Z ogółu osób prowadzących zajęcia, 4 osoby posiadają stopień doktora habilitowanego, 8 osób stopień doktora oraz 13 osób tytuł zawodowy magistra/magistra inżyniera. Posiadane kwalifikacje (zarówno stopnie i tytuły zawodowe), a w szczególności posiadane doświadczenie zawodowe odpowiada profilowi praktycznemu i kierunkowi studiów – finanse i rachunkowość.

Łączna liczba studentów wynosi 85 co daje wskaźnik 3,4 studenta na jedną osobę prowadzącą zajęcia oraz 6,5 studenta przypadająca na nauczyciela akademickiego. Taka relacja umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie efektów uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności praktycznych.

Osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych i kontaktu ze studentami w procesie uczenia się. Pracownicy posiadają odpowiednie umiejętności w zakresie wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. Te kompetencje i umiejętności umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiąganie efektów uczenia się.

Posiadane kwalifikacje oraz kierunek wykształcenia oraz pozyskania stopni i tytułów oraz doświadczenie zawodowe jest ściśle powiązane z obszarem tematycznym zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich i pozostałe osoby. Osoby posiadające doświadczenie praktyczne są zaangażowane w prowadzenie zajęć praktycznych, również ich doświadczenie zawodowe jest zgodne z obszarem tematycznym prowadzonych zajęć. Przydział zajęć jest więc prawidłowy.

Nie stwierdzono nadmiernego przekroczenia pensum dydaktycznego osób zaangażowanych w prowadzenie zajęć. Daje to gwarancję należytego przygotowania się tych osób do prowadzenia

zajęć dydaktycznych o odpowiedniej jakości. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć. Dotyczy to także zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Co do zasady obciążenie godzinowe prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z zasadami określonymi ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Procedura przeprowadzania hospitacji na kierunku finanse i rachunkowość odbywa się na podstawie Uchwały Senatu nr 76/IX/2015 Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu z dnia 23 lutego 2015 r. w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych. Dotyczy to także zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość. Po przeprowadzonej hospitacji omawia się z nauczycielem hospitowane zajęcia.

Stan i struktura zatrudnienia na kierunku finanse i rachunkowość kształtują potrzeby dydaktyki i nauki oraz organizacyjne. Uczelnia, kompletując kadrę na kierunku kieruje się zasadą pozyskiwania osób o najwyższych kwalifikacjach, potwierdzonych tytułami i stopniami naukowymi oraz zawodowymi. Olbrzymie znaczenie mają także doświadczenie dydaktyczne oraz osiągnięcia nie tylko na polu nauki ale również w relacjach z młodzieżą.

W kontekście kierunku część zajęć realizują osoby z doświadczeniem w sferze finansów, ekonomii i gospodarki, którzy ze względu na ich zawodowy charakter pracy zatrudniani są w Uczelni na podstawie umów cywilnoprawnych. O ich zatrudnienie po zapoznaniu się z kompetencjami i doświadczeniem pozwalającym na prawidłową realizację zajęć dydaktycznych wnioskuje Dyrektor Instytutu. Na zawarcie umowy zgodę wyraża Rektor. Dyrektor Instytutu wnioskuje również o utworzenie nowych, potrzebnych stanowisk nauczycieli akademickich w ramach umowy o pracę, składając prośbę wraz z opisem wymagań i kompetencji zawodowych niezbędnych do zatrudnienia na danym stanowisku. Rektor wyraża zgodę i ogłasza konkurs bądź jej odmawia. Zastosowanie procedury konkursowej zapewnia transparentny dobór kadr. Dobór kadr jest realizowany z myślą prawidłowej obsady zajęć przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe w tematyce prowadzonych zajęć oraz posiadające kompetencje dydaktyczne.

Osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne zostały przeszkolone z prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Dotyczy to także zajęć praktycznych. Ponadto Jednostka zapewnia bieżące wsparcie techniczne w kształceniu zdalnym. Osoby prowadzące zajęcia mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych. Ze względu na fakt, że Jednostka nie jest duża, to zgłaszanie zapotrzebowania na dodatkowe szkolenia czy kursy, a także monitorowanie stopnia ich wykorzystania nie jest sformalizowane.

Osoby prowadzące zajęcia są oceniane przez studentów w ramach systematycznie prowadzonej ankietyzacji zajęć oraz przez władze Jednostki w ramach hospitacji zajęć.

Nauczyciele akademicy i inne osoby podlegają ocenie okresowej. W procesie oceny uwzględniana jest aktywność dydaktyczna, naukowa i organizacyjna. W ocenie aktywności dydaktycznej Komisja Oceniająca uwzględnia w szczególności: obciążenia dydaktyczne (liczbę godzin, rodzaj prowadzonych zajęć), liczbę wypromowanych studentów (promotor, recenzent), wyniki ankiet zawierające oceny dokonane przez studentów, autorstwo podręczników, skryptów, materiałów dydaktycznych, wyjazdy dydaktyczne w ramach programów Erasmus+ lub prowadzenie wykładów na zaproszenie zagranicznych Uczelni lub innych instytucji, wdrożone innowacje dydaktyczne (opracowanie nowych metod i materiałów dydaktycznych, itp.), prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej.

Na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzane są z pracownikami rozmowy dotyczące mocnych i słabych punktów oceny działalności dydaktycznej. Również wyniki oceny okresowej są brane pod uwagę przez Dyrektora Instytutu w procesie rozwoju kadry dydaktycznej. Kadra dydaktyczna motywowana jest do własnego rozwoju w zakresie posiadanych kompetencji poprzez: udział w programie Erasmus+, udział w studiach doktoranckich, realizowanych poza uczelnią, udział w stażach i szkoleniach związanych ze specyfiką kierunku, udział w konferencjach, finansowanie działalności publikacyjnej związanej z dydaktyką, uzyskanie nagrody Rektora za działalność.

Jednostka posiada wdrożone sformalizowane procedury przeciwdziałania mobbingowi. W przypadkach sytuacji konfliktowych, władze Jednostki stosują przede wszystkim zasadę oddziaływania na przyczyny i zidentyfikowanie źródeł problemu. Wszelkie trudne sytuacje są rozwiązywane w sposób niesformalizowany, ale skuteczny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna, zapewniająca prawidłową realizację celów kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest zlokalizowana przede wszystkim w budynkach przy ul. Zamoyskiego 64 i ul. Hrubieszowskiej 24. Siedzibą Instytutu Społeczno-Ekonomicznego jest budynek dydaktyczny przy ulicy Zamoyskiego. Budynek ten został rozbudowany i zmodernizowany w latach 2009-2011. To obiekt o łącznej powierzchni użytkowej 1780m² i kubaturze 8199m³. Znajdują się w nim aula na 120 miejsc, dwie sale wykładowe po 70 miejsc, 4 sale ćwiczeniowe po 25 miejsc, trzy pracownie komputerowe po 17 stanowisk i 4 laboratoria dla potrzeb zajęć z zakresu nauk biologicznych, chemicznych i mechanicznych. Każda z 14 sal dydaktycznych, od auli po sale ćwiczeniowe, wyposażona jest w nowoczesne zestawy multimedialne (rzutnik, ekran). W salach wykładowych oraz

w atrium zainstalowane są dodatkowo wielkoformatowe ekrany LCD. Dostęp do Internetu zapewniony jest za pośrednictwem rozmieszczonych na korytarzach kiosków informacyjnych i systemu Wi-Fi.

Niektóre z sal w budynku dydaktycznym przy ulicy Hrubieszowskiej bywają wykorzystywane przez studentów kierunku finanse i rachunkowość. Nieruchomość ta położona jest około 300m od dworca autobusowego. Budynek dysponuje 1 salą wykładową, 5-cioma salami ćwiczeniowymi i jedną salą seminaryjną.

Uczelnia posiada Dom Studenta z 90 miejscami noclegowymi przy ul. Sienkiewicza 10. Zajęcia z wychowania fizycznego realizowane są w wynajmowanych obiektach, których właścicielem jest miasto Zamość.

Sale wykładowe i ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe są wyposażone odpowiednio do procesu nauczania. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Wyposażenie odpowiada rzeczywistym warunkom pracy zawodowej, a przez to odpowiada potrzebom prowadzenia zajęć kształtujących zajęcia praktyczne.

Jednostka dysponuje najnowocześniejszym wyposażeniem sal wykładowych, infrastruktury informatycznej. Dotyczy to także specjalistycznego oprogramowania (zarówno finansowo-księgowego, zarządzania procesami w przedsiębiorstwie, jak i do statystycznej obróbki danych). Wszystkie te elementy są sprawne i nowoczesne i odpowiadają poziomowi tych aktualnie używanych w pracy zawodowej. Jednostka dysponuje odpowiednim oprogramowaniem umożliwiającym prowadzenie zajęć z wykorzystaniem technik porozumiewania się na odległość w trybie synchronicznym i asynchronicznym. Studenci są wyposażani przez Jednostkę w tablety na cały czas studiów. Jednostka oferuje zajęcia z zakresu stosowania technologii informacyjnych. Zakres tematyczny zajęć obejmuje wykorzystanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Wykorzystanie posiadanego specjalistycznego oprogramowanie ujęte jest systematycznie aktualizowane w sylabusach zajęć (np. systemy informatyczne w rachunkowości i finansach, elementy ekonometrii). Ale już brak jest takiego wskazania w przypadku zajęć Statystyka opisowa. **Rekomenduje się** włączenie opisu wykorzystywanych technik informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystywanego oprogramowania specjalistycznego, dostępnych w Jednostce baz danych i innych zasobów w sylabusy zajęć w szerszym zakresie niż jest to obecnie.

Liczba sal (3 aule, 4 sale ćwiczeniowe) są dopasowane do liczby studentów (85 osób) oraz grup zajęciowych. Układ pomieszczeń dydaktycznych w budynku oraz układ wyposażenia wewnątrz sal jest odpowiednia do potrzeb procesu dydaktycznego. Liczba stanowisk w salach ćwiczeniowych, liczba stanowisk komputerowych (17 stanowisk) w pracowniach komputerowych dopasowana jest do liczebności grup zajęciowych. Rozmieszczenie biurek, ławek, stanowisk komputerowych jest odpowiednie (w tym także dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadami bhp). Daje to możliwość samodzielnej realizacji zadań przez studenta.

Biblioteka uczelni znajduje się w trzech sąsiadujących i połączonych ze sobą pomieszczeniach o powierzchni około 140m² na parterze budynku przy ulicy Hrubieszowskiej. Znajduje się w niej wypożyczalnia, magazyn zbiorów oraz nowoczesna czytelnia z 20 miejscami do pracy indywidualnej oraz 8 stanowiskami komputerowymi. Biblioteka jest czynna w godzinach od 8.00 do 15.30 od poniedziałku do piątku. Jednak pracownik Biblioteki po wcześniejszym telefonie jest dostępny poza ww. godzinami.

Ustawienie wyposażenia oraz odległości między szafkami, ławkami, ustawienie wyposażenia zarówno w salach zajęciowych, jak i w wypożyczalni i czytelni zapewniają higienę pracy i jej bezpieczeństwo. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej na terenie Jednostki. W budynkach będących w dyspozycji Jednostki znajdują się miejsca do dyspozycji studentów.

W ostatnich latach Jednostka wprowadziła rozwiązania zapewniające dostęp do infrastruktury dydaktycznej osobom niepełnosprawnym (winda, 2 toalety oraz 6 miejsc parkingowych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie głównego wejścia do budynku). Wszystkie udogodnienia dotyczą jednak tylko osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Brak jest wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami innego rodzaju. **Rekomenduje się** wdrożenie kompleksowych rozwiązań umożliwiających uczenie osób z innymi niepełnosprawnościami (np.: słuchowymi, wzrokowymi), które to rozwiązania umożliwiają tym studentom pełny udział w kształceniu oraz korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Posiadana przez Jednostkę infrastruktura oraz stosowane oprogramowanie w ramach kształcenia na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną (zamieszczanie materiałów) realizację zajęć. Jednostka posiada również wirtualny dziekanat oraz dostęp do elektronicznych zasobów. W ramach wirtualnych laboratoriów realizowane są gry symulacyjne z wykorzystaniem oprogramowania typu ERP.

Zasoby biblioteczne są aktualne, obejmują wydawnictwa z ostatnich lat. Obejmują też pozycje zawarte w kartach zajęć. Uczelnia posiada podpisane umowy o udostępnianie zbiorów bibliotecznych studentom naszej uczelni z Książnicą Zamojską, Biblioteką Pedagogiczną w Zamościu i Biblioteką Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Jednostka posiada dostęp do zasobów iBuk Libra oraz WBN. Bazy dostępne są z komputerów uczelnianych. Wprowadzanie w Bibliotekę zasoby w języku obcym są ograniczone, to Jednostka zapewnia dostęp do tego rodzaju zasobów za pośrednictwem elektronicznego dostępu do zasobów. Zasoby biblioteczne obejmują pozycje wskazane w sylabusach, również te wydane w roku 2019, 2020. Poprzez dostęp do elektronicznych baz, Jednostka zapewnia dostęp do zasobów w formie tradycyjnej (papierowej) oraz elektronicznej. Zasoby zgromadzone w bazach elektronicznych to także zasoby obcojęzyczne.

Infrastruktura i wyposażenie biblioteki są dopasowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. **Rekomenduje się** dostosowanie infrastruktury, wyposażenia, oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami innymi niż ruchowe.

Wszystkie materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej i udostępniane w ramach kształcenia zdalnego nie uwzględniają potrzeb z niepełnosprawnościami innymi niż ruchowe. Ale obecnie Jednostka nie posiada w gronie studentów osób z innymi niepełnosprawnościami niż ruchowe (być może z powodu braku systemów wspierających uczenie osób z innymi niepełnosprawnościami niż ruchowe).

W Jednostce realizowana jest bieżąca kontrola dopasowania infrastruktury (wyposażenia), oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych do potrzeb dydaktycznych. Dużą rolę w bieżących przeglądach odgrywa kadra prowadząca zajęcia oraz studenci, którzy na bieżąco zgłaszają swoje potrzeby, a Jednostka na bieżąco uwzględnia te potrzeby. Dotyczy to też aktualizacji oprogramowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Koncepcja kształcenia kierunku finanse i rachunkowość konsultowana była z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, których zakres działania zbieżny był ze specyfiką kierunku. W opiniowaniu programu studiów uczestniczyło 29 podmiotów, w tym przedsiębiorstwa, biura rachunkowe, banki, firmy ubezpieczeniowe oraz administracja publiczna. Na podstawie zawartych umów Uczelnia przygotowała 179 miejsc praktyk dla studentów kierunku finanse i rachunkowość. Jednocześnie przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego artykułowali swoje oczekiwania wobec absolwentów studiów na kierunku finanse i rachunkowość. W spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczyły osoby, które współpracowały z Uczelnią na tym etapie kształtowania programu kierunku finanse i rachunkowość.

Również po uruchomieniu kierunku Uczelnia wsłuchiwała się w potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, wprowadzając pewne zmiany w programie, np. połączenie dwóch zajęć w jedno, czy też wprowadzenie zajęć *English for Finance and Accounting*, co nastąpiło w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez pracodawców.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, zwłaszcza z potencjalnymi pracodawcami, ma charakter stały, a jej efektem są między innymi zaprezentowane w raporcie samooceny zmiany w programie studiów. Na spotkaniu z ZO PKA przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podkreślili, iż konsultacje dotyczące zawartości programu i konieczności aktualizacji treści programowych odbywają się cały czas regularnie, są przez Uczelnię przyjmowane

z dużym zrozumieniem i uwzględniane w kolejnym roku akademickim. Uczestnicy spotkania w kilku przypadkach deklarowali zatrudnianie absolwentów kierunku.

Współpraca przybiera zróżnicowane formy, choć dominuje organizacja praktyk, co dla kierunku praktycznego ma kluczowe znaczenie. Staże absolwenckie oferuje Inspektorat ZUS w Zamościu, który jest jednym z najbardziej aktywnych partnerów wizytowanego kierunku, ale też niektóre biura rachunkowe. W spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dominowały biura rachunkowe. Praktyki bywają dla studentów okazją do zebrania materiałów do prac dyplomowych, które są dla podmiotów przyjmujących praktykantów znakomitym źródłem informacji o nich samych.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego czynnie uczestniczą w realizacji procesu dydaktycznego, prowadząc zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Kadre dydaktyczną zasilają m.in.: główna księgowa, biegły rewident, doradca podatkowy, właściciel biura rachunkowego, funkcjonariusz celno-skarbowy, radca prawny, dyrektor banku, kierownik Inspektoratu ZUS, prezes spółki z o.o.

Ciekawą formą współpracy, przynoszącą duże korzyści studentom, jest udział otoczenia w targach pracy. Inspektorat ZUS, we współpracy z kołem naukowym funkcjonującym na kierunku finanse i rachunkowość, zorganizował konferencję „Biznes bez barier”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem wszystkich interesariuszy.

Dwa razy w roku odbywają się spotkania poświęcone omówieniu realizowanych zajęć dydaktycznych, w których udział biorą dydaktycy-praktycy i zespół programowy, co potwierdzone zostało w czasie spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Spotkania kadry dydaktycznej, której trzon stanowią praktycy z zespołem programowym dla kierunku finanse i rachunkowość odbywają się cyklicznie (luty, czerwiec) i związane są z realizowanymi zajęciami dydaktycznymi (m.in. modyfikacja programu, efekty uczenia się, wymiar godzinowy przedmiotów) oraz częściej – w zależności od potrzeb z kierownikiem Zakładu Finansów i Rachunkowości na rozmowach indywidualnych. Uzgodnione propozycje przedstawiane są na posiedzeniach komisji programowej i posiedzeniach Senatu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia, gdyż są to głównie biura rachunkowe.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały, prowadzona jest od wielu lat. Główną formą współpracy jest oferowanie praktyk zawodowych studentom finansów i rachunkowości, a niektóre firmy i instytucje prowadzą również staże absolwenckie. Na uwagę zasługuje aktywny udział praktyków w prowadzeniu dydaktyki - zajęcia prowadzi aż dziesięciu praktyków gospodarczych.

Regularnie, dwa razy w roku (luty i czerwiec) prowadzone są w ramach spotkań zespołu programowego spotkania poświęcone przebiegowi współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, szczególnie w odniesieniu do zajęć prowadzonych przez praktyków, ale też dotyczące innych form współpracy i ich wpływu na realizację programu studiów, a wyniki takich przeglądów

wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy i programu studiów w kolejnym roku akademickim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie Jednostki realizowane jest na kilku poziomach: na poziomie nauki języka obcego (do wyboru jest język angielski i niemiecki) oraz dodatkowych aktywności realizowanych w kraju i za granicą w ramach programu Erasmus+.

Zakres godzinowy lektoratu, to 200 godzin, z czego 120 to godziny kontaktowe z wykładowcą w czasie zajęć dydaktycznych. Jednak literatura wykorzystywana do zajęć dotyczy poziomu niższego niż wymagany dla studiów I stopnia poziom B2. Oznacza, to że lektorat nie jest wystarczający do osiągnięcia umiejętności językowych na poziomie B2. Dodatkowo, obowiązkowym w programie studiów jest przedmiot *English for Finance and Accounting* – 100 godzin, w tym 60 godzin zajęć praktycznych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim, którego celem jest podniesienie kompetencji językowych w zakresie podstawowego słownictwa specjalistycznego oraz rozwijanie umiejętności komunikowania się w środowisku zawodowym.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestniczenia dodatkowo w zajęciach przygotowujących do egzaminu TOEIC (częściowe potwierdzenie wybranych kompetencji językowych dla poziomu B2). Egzamin TOEIC zdało 13 studentów z całej Jednostki w 2019 r.

W ramach programu Erasmus+ studenci Jednostki mogą wyjeżdżać na studia oraz praktyki – w 2021 r. z tej możliwości skorzystała jedna studentka ocenianego kierunku (wyjazd do Niemiec). Dodatkowo, pracownicy Jednostki uczestniczyli w dwóch konferencjach międzynarodowych. Konferencje te zostały zorganizowane przez Jednostkę i obydwie odbyły się przy wykorzystaniu technik porozumiewania się na odległość. Jednostka posiada podpisane porozumienia w ramach programu Erasmus+ z 10 ośrodkami akademickimi oraz szeregiem organizacji i instytucji partnerskich, z którymi podpisane są porozumienia odnośnie wyjazdów studentów na praktyki zagraniczne.

Jednak w pracach dyplomowych brak jest wykorzystania pozycji obcojęzycznych. Również w sylabusach pozycje obcojęzyczne pojawiają się sporadycznie (np.: Prawo bilansowe i międzynarodowe regulacje rachunkowości - brak, System ubezpieczeń społecznych - jest). Brak jest oferty zajęć w języku obcym, które pozwoliłyby na przygotowanie studentów do pracy w środowisku międzynarodowym i mobilności międzynarodowej.

Oferowany przez Jednostkę zakres umiędzynarodowienia nie daje możliwości osiągnięcia efektów uczenia się mających na celu pozyskanie kompetencji językowych na poziomie B2. Zaleca się poszerzenie zakresu działań mających na celu przygotowanie studentów do działania w środowisku

międzynarodowym lub/i mobilności międzynarodowej, w tym m.in. poprzez oferowanie zajęć do wyboru w języku obcym prowadzonych zarówno przez nauczycieli akademickich Jednostki, jak i przez zaproszone osoby z zagranicznych ośrodków (zarówno w trybie stacjonarnym, jak i przy wykorzystaniu technik porozumiewania się na odległość); zwiększenie zakresu wykorzystywania literatury obcojęzycznych do zajęć dydaktycznych (uzupełnienie sylabusów oraz zasobów bibliotecznych o takie pozycje); wykorzystywanie literatury obcojęzycznej w przygotowywaniu prac dyplomowych; zachęcanie studentów do dostępu do istniejących możliwości samodzielnej nauki języka obcego (przy wykorzystaniu programów do nauczania języków obcych, platform do nauki języków), bardziej intensywne promowanie dodatkowych możliwości stwarzanych przez Jednostkę. Zwiększy to także możliwości osiągnięcia umiejętności językowych na poziomie B2. **Rekomenduje się** rozważenie wprowadzenia zestawu zajęć do wyboru w języku obcym w miejsce nieuruchamianej od kilku lat specjalności. **Rekomenduje się** również pozyskanie pozycji obcojęzycznych w formie tradycyjnej do biblioteki. **Rekomenduje się** także włączenie potrzeby różnicowania aktywności dotyczących umiędzynarodowienia w system oceny jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W zasadzie zostały stworzone podstawowe, ale niewystarczające warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku wymagane dla koncepcji kształcenia i osiągnięcia umiejętności językowych na poziomie B2 oraz przygotowanie studentów do działania w środowisku międzynarodowym lub/i mobilności międzynarodowej. Wprawdzie nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, ale obecna oferta kształcenia w językach obcych nie pozwala osiągnąć poziomu umiejętności językowych na poziomie B2 z uwzględnieniem języka specjalistycznego charakterystycznego dla kierunku. Ponadto, brak jest wykorzystywania literatury w języku obcych zarówno w procesie nauczania, jak i przygotowywania prac dyplomowych. Jednostka koncentruje się na wspieraniu międzynarodowej mobilności studentów i nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+. Także, tylko mobilność międzynarodowa w istniejącym zakresie (Erasmus+) podlega systematycznym ocenom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się poszerzenie zakresu umiędzynarodowienia procesu nauczania i dyplomowania poprzez wykorzystywanie literatury obcojęzycznej w procesie nauczania i stosowanych metodach kształcenia, w procesie dyplomowania, poszerzenie oferty zajęć w językach obcych prowadzonych przez polskich wykładowców, jak i zagranicznych w formie stacjonarnej, ale też w formie zdalnej.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się ma charakter kompleksowy i wieloaspektowy. Jego realizacja opiera się na zróżnicowanych formach, jest adekwatna do prowadzonego kierunku studiów oraz profilu.

W związku z realizacją programu studiów o profilu praktycznym Uczelnia skupia się na zapewnieniu wsparcia związanego z przyszłą działalnością zawodową. W ramach współpracy z przedsiębiorstwami zapewnia miejsca realizacji praktyk adekwatne do kierunku studiów. Zachęca studentów do pogłębiania kompetencji praktycznych poprzez organizację dodatkowych spotkań, szkoleń, warsztatów, podczas których osoby zainteresowane mogą zdobyć dodatkową wiedzę i umiejętności. Dzięki temu studenci w szerszy sposób poznają swoje przyszłe otoczenie zawodowe, co ułatwia projektowanie kariery. W Uczelni funkcjonuje także Akademickie Centrum Edukacji oraz Biuro Karier. Jednostki te są odpowiedzialne za między innymi prowadzenie kursów oraz szkoleń, które umożliwiają rozwój studentów. Mogą oni także korzystać z oferty doradcy zawodowego, który pomaga określić ścieżkę rozwoju. Biuro Karier jest też odpowiedzialne za tworzenie bazy firm, w których studenci mogą realizować praktyki.

W ramach zajęć studenci korzystają z nowoczesnego oprogramowania finansowo-księgowego (InsERT GT, Rewizor GT, Subiekt GT, Gratyfikat GT, Comarch ERP Optima, SAGE Symfonia 2.0, SFINKS), dzięki czemu w efektywny sposób nabywają praktyczne umiejętności. Zarówno w czasie kształcenia stacjonarnego, jak i zdalnego, studenci otrzymują niezbędne wsparcie umożliwiające korzystanie z tych narzędzi. W czasie zdalnej edukacji korzystali z oprogramowania zapewniającego swobodną komunikację, a także realizację zajęć (mogli także skorzystać z dedykowanych szkoleń). Studenci mają udostępniony sprzęt komputerowy, również poza zajęciami dydaktycznymi.

W opinii studentów program studiów odpowiada ich potrzebom. Zapewnia realizację kluczowych dla kierunku efektów uczenia się, umożliwia samodoskonalenie się, a przede wszystkim kładzie nacisk na nabywanie praktycznych umiejętności przydatnych w otoczeniu gospodarczym. Studenci otrzymują jasną informację dotyczącą zasad zaliczenia danego przedmiotu. W przypadku niezgadzenia się z daną oceną możliwe jest przystąpienie do egzaminu komisyjnego.

Studenci, którzy praktyczny profil studiów chcą łączyć z rozwojem naukowym, mają zapewnione podstawowe wsparcie (możliwość rozwoju pod opieką nauczyciela akademickiego, konsultowania wystąpień konferencyjnych, publikacji, itp.). Wsparcie systemowe dla studentów obejmuje także pomoc materialną oraz organizacyjną. Studenci mogą korzystać ze stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Studenci zarówno wybitni, jak i potrzebujący wsparcia w realizacji efektów uczenia się, mogą korzystać z dodatkowych konsultacji z prowadzącymi zajęcia. Jest to także okazja do przedyskutowania pomysłów badawczych.

Studenci otrzymują potrzebne wsparcie w związku z uczestnictwem w seminarium oraz tworzeniem pracy dyplomowej. Mogą oni wybierać promotorów zgodnie ze swoimi zainteresowaniami oraz proponowanymi tematami prac. Przed dokonaniem wyboru promotora przez studenta odbywa się spotkanie, w trakcie którego omawiane są zasady dotyczące tej części programu studiów.

Studenci kierunku aktywnie udzielają się w Naukowym Kole Przedsiębiorczości, w którym podejmują aktywności praktyczne (w tym związane z rynkiem pracy) oraz naukowe. W ramach niego organizują konferencje oraz debaty, w których biorą udział prowadzący, osoby związane z praktyką gospodarczą oraz studenci. Przy wsparciu kadry akademickiej tworzą także artykuły naukowe oraz przygotowują referaty dotyczące zwłaszcza aktualnych wyzwań i trendów. Najlepsze z nich, po otrzymaniu wsparcia

ze strony kadry, mają okazję publikować w materiałach pokonferencyjnych i czasopismach naukowych.

Studenci zarówno z Koła Naukowego, jak i Samorządu Studenckiego, pozytywnie oceniają wsparcie otrzymywane od kadry oraz Władz Uczelni. Zarówno wsparcie finansowe, jak i organizacyjne, sprzyja prowadzeniu dodatkowej aktywności przez studentów, a także pozwala skupić się na kluczowych zadaniach. Inicjatywy studenckie cieszą się pozytywnym odbiorem oraz wsparciem ze strony pracowników Uczelni. Akademia Zamojska wspiera także rozwój sportowy studentów kierunku. Mają oni możliwość korzystania z oferty uczelnianego AZSu, a także reprezentowania Uczelni w różnych zawodach, rozgrywkach.

Jednostka stara się odpowiadać na szczególne potrzeby. Student może wnioskować o zgodę na indywidualną organizację studiów, urlop od zajęć oraz urlop od zajęć wraz z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów. Większość wniosków student może złożyć w formie elektronicznej, co zwłaszcza w okresie zdalnego studiowania jest ułatwieniem dla studentów. Studenci w pozytywny sposób odnoszą się do pracy administracji, wskazując na wysoką kulturę oraz kompetencje. Wszelkie podania związane zarówno bezpośrednio z procesem nauczania, jak i z pomocą materialną, są rozpatrywane w terminie. Studenci otrzymują niezwłocznie odpowiedzi na zadawane drogą elektroniczną pytania.

Formy kompleksowego wsparcia są też określone dla osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z Regulaminem Studiów osoby te mogą korzystać ze wsparcia Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, przez pośrednictwo, którego mogą wnioskować o wyznaczenie opiekuna, który wspiera studenta w organizacji i realizacji procesu dydaktycznego. Studenci Ci mają możliwość (w wyniku zgody Rektora) uzyskiwania zaliczeń i odbywania egzaminów w formie alternatywnej.

Dla studentów pierwszego roku organizowane jest (zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu Rektora) Szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia oraz szkolenie z praw i obowiązków.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie psychologiczne poprzez Uczelniany Punkt Pomocy Psychologicznej oraz współpracę z Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień Zamojskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego. Stworzone są także systemowe rozwiązania mające zapobiegać negatywnym zjawiskom na Uczelni. Zasady zgłaszania takich przypadków oraz procedury ich rozpatrywania są szczegółowo opisane w *Regulaminie przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i innym formom przemocy fizycznej lub psychicznej*.

Studentów reprezentują organy samorządu studenckiego. Przedstawiciele studentów są członkami komisji stypendialnych, mają istotny wpływ na Regulamin pomocy materialnej. Biorą także udział w dyskusjach dotyczących zmian w programach studiów, zarówno podczas formalnych posiedzeń powołanych do tego zespołów, opiniując wymagane ustawą projekty, ale także podczas nieformalnych spotkań z przedstawicielami instytutu i władzami Uczelni. Studenci współpracują z opiekunem roku, do którego mogą zgłaszać wszelkie uwagi.

Mimo podejmowanych przez Uczelnię działań niewielkie jest zainteresowanie studentów uczestniczeniem w działaniach związanych z umiędzynarodowieniem. **Rekomenduje się** podjęcie działań zmierzających do aktywizacji studentów w tym zakresie (zwłaszcza w sferze praktyk zawodowych i aktywności niewymagających zmiany miejsca zamieszkania).

Studenci wypełniają cyklicznie ankiety dotyczące jakości zajęć dydaktycznych. Są także prowadzone badania dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się. **Rekomenduje się** jednak zwiększenie nacisku na ewaluację systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie w realizacji efektów uczenia się. Podejmowane działania skutecznie motywują studentów do rozwoju. Dzięki oferowanemu wsparciu studenci efektywnie realizują program studiów, korzystając z nowoczesnego oprogramowania, którego obsługa w ich opinii znacznie podnosi ich kwalifikacje. Wsparcie otrzymywane od Akademii jest zróżnicowane. W efekcie jest dostosowane do potrzeb danej jednostki. Studenci mają zapewnioną pomoc materialną, w wyjątkowych sytuacjach możliwość dopasowania organizacji kształcenia do swoich potrzeb, a w przypadku niepełnosprawności otrzymują dodatkowe kompleksowe wsparcie. Dopełnieniem różnego rodzaju wsparcia, które pozwala rozwijać praktyczne umiejętności, jest także możliwość rozwoju naukowego, zwłaszcza w bieżących tematach, co odpowiada praktycznemu profilowi studiów. Uczelnia zapewnia także wsparcie psychologiczne oraz wprowadza rozwiązania, które mają zapobiegać przemocy fizycznej i psychicznej. Studenci wysoko oceniają pracę i wsparcie otrzymywane od pracowników administracji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia posiada 3 główne kanały komunikacji dostępne w Internecie: oficjalną stronę Akademii Zamojskiej, stronę w Biuletynie informacji Publicznej oraz wirtualną uczelnię - portal dostępny dla członków społeczności Uczelni.

Strona internetowa Uczelni jest przejrzysta i uporządkowana. Jest aktualizowana zarówno pod względem aktualności, jak i innych materiałów. Na szczególną uwagę zasługują dodatkowe elementy – zakładki studenci z pasją oraz okiem absolwenta, gdzie zainteresowani mogą zdobyć ciekawe informacje dotyczące społeczności Uczelni. Studenci posiadają swoją podstronę, gdzie w łatwy i przystępny sposób mogą znaleźć potrzebne informacje.

Na stronie internetowej Akademii Zamojskiej jest dostępny m.in.: Regulamin studiów, informacje o praktykach studenckich, opłatach, organizacji roku akademickiego, Biurze ds. Osób niepełnosprawnych, zasadach dyplomowania. Jest także dostępna podstrona Instytutu Społeczno-Ekonomicznego, gdzie znajduje się m.in. zbiorcza informacja dotycząca konsultacji. Osoby zainteresowane mogą także zdobyć informację dotyczącą kół naukowych (w tym związanego

bezpośrednio z kierunkiem studiów Studenckiego Koła Naukowego Przedsiębiorczości). Strona nie jest jednak w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Strona posiada wersje w językach obcych – angielskim oraz ukraińskim. Są one jednak skromniejsze oraz nie są na bieżąco aktualizowane – np. wersja angielska w informacjach o Uczelni używa wciąż nazwy Uczelnia Państwowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu.

Prowadzony przez Uczelnię Biuletyn Informacji Publicznej posiada odpowiednią strukturę, jednak niektóre treści są udostępnione w nim w kilku wersjach. Wśród nich znajdują się dokumenty kluczowe dla procesu nauczania. Jako przykład należy wskazać Regulamin studiów, do którego dostęp jest możliwy zarówno przez zakładkę studia i studenci, jak i akty prawne. W drugim źródle nie zostały odnotowane zmiany w dokumencie, co wpływa na kompleksowość dostarczanej informacji. W Biuletynie Informacji Publicznej znajduje się Regulamin świadczeń dla studentów, przyjęty Zarządzeniem nr 42/2019 z 26 września 2019 r., przy umieszczeniu na stronie internetowej dokumentu z 27 września 2021 r. Załączniki do regulaminów oraz innych dokumentów nie zawierają pełnego oznaczenia dokumentu źródłowego – np. dokument Procedura antyplagiatowa z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w Uczelni Państwowej w Zamościu, udostępniony na stronie uczelni w formie skanu .pdf, nie zawiera odwołania do właściwego zarządzenia, stąd brak jest pewności czy załącznik odwołuje się do aktualnego dokumentu. Podobnie załączniki do Regulaminu świadczeń oraz druki stypendialne nie zawierają odniesień do wersji Regulaminu, co może wpływać na zrozumienie informacji. Część treści nie jest aktualizowana na bieżąco – np. w BIP znajdują się terminy składania wniosków o świadczenia pomocy materialnej w 2019 r.

Pozytywnie należy się odnieść do kompletności dokumentów w BIP dotyczących kształcenia (udostępnienia w jednym miejscu wszelkich zarządzeń wraz z załącznikami) oraz programu studiów. Udostępniona jest nie tylko siatka przedmiotów, ale przede wszystkim opis programu studiów, efekty uczenia się, plan studiów, matryca efektów uczenia się oraz wszystkie karty przedmiotów, które zawierają szczegółowe informacje. W Biuletynie Informacji Publicznej znajdują się też dokumenty związane z rekrutacją na studia.

Większość dokumentów jest udostępnionych w formie skanów (często dość słabej jakości), co wpływa zarówno na jakość dokumentów, trudność korzystania (brak łatwej możliwości wyszukiwania tekstu) oraz zmniejsza ich dostępność (zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami). **Rekomenduje się** udostępnianie plików w formacie zwiększającym dostępność (np. w formie plików pdf z aktywnym tekstem, przy wykorzystaniu technologii OCR). Nadzór nad udostępnianymi informacjami jest rozproszony. To ogranicza możliwość skutecznego zarządzania tym obszarem oraz ewaluacji.

Uczelnia wprowadziła elementy monitorowania jakości informacji, jednak rozwiązania te nie mają charakteru kompleksowego i systemowego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia udostępnia podstawowe informacje. Prowadzona strona internetowa zawiera wiele przydatnych treści, jest zaprojektowana w przejrzysty sposób. Nie jest jednak w pełni dostępna dla osób z niepełnosprawnościami, a w wersjach obcojęzycznych zawiera nieaktualne informacje.

Dokumenty nie są udostępnione w wersji umożliwiającej swobodne wyszukiwanie. W związku z tym dostęp do informacji nie jest dostosowany do potrzeb różnych grup odbiorców.

Udostępnione są informacje dotyczące programu studiów wraz z wymaganymi załącznikami. Istnieje problem z uporządkowaniem i ustrukturyzowaniem informacji odnoszących się do procesu kształcenia i systemu jego wsparcia. Część dokumentów (np. Regulamin studiów, Regulamin świadczeń dla studentów) jest opublikowana w różnych wersjach (rozbieżności istnieją zarówno wewnątrz BIP jak i między BIP a stroną internetową), a załączniki nie wskazują dokumentu źródłowego. To powoduje utrudniony dostęp do wiarygodnej i zrozumiałej informacji, zgodnej z potrzebami studentów.

Przyjęte mechanizmy kontroli aktualności udostępnianych informacji oraz ewaluacji udostępniania informacji nie zniwelowały do tej pory wskazanych nieprawidłowości, co świadczy o ich nieskuteczności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uaktualnienie obcojęzycznych wersji strony internetowej.
2. Zaleca się dokonanie szczegółowego przeglądu udostępnionych dokumentów w tym usunięcie lub wyraźne oznaczenie wersji nieobowiązujących, a także odpowiednie oznaczenie załączników do dokumentów.
3. Zaleca się wprowadzenie mechanizmów sprzyjających kontroli aktualności udostępnianych informacji oraz ewaluacji udostępniania informacji.
4. Zaleca się podjęcie działań zmierzających do ułatwienia dostępu do informacji dla osób z niepełnosprawnościami.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wyznaczony został zespół sprawujący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tego zespołu, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Podmioty i osoby wchodzące w skład funkcji zapewniania jakości to: Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Uczelniana Komisja Programowa, Uczelniana Komisja ds. Oceny Okresowej Nauczycieli Akademickich, Zespoły programowe ds. programów studiów na poszczególnych kierunkach studiów, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy Zakładów, Opiekunowie poszczególnych lat studiów. Opiekę nad kierunkiem sprawuje Instytut Społeczno-Ekonomiczny.

Działania systemu zapewniania jakości reguluje: Statut Uczelni, Strategia Rozwoju Uczelni, Regulamin studiów oraz szczegółowe uchwały Senatu i inne akty wewnętrzne, dotyczące kształcenia. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów opisane w kryterium 3.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, obejmująca co najmniej: efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zdolności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Oceny te mają charakter w dużym stopniu jakościowy ze względu na relatywnie niewielką skalę ocenianego kierunku i możliwość bezpośredniego dotarcia do wszystkich interesariuszy kierunku. Analizy są kompletne i umożliwiają Władzom Akademii Zamojskiej oraz Instytutu na podejmowanie decyzji.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są poprawnie dobrane do celów i zakresu oceny. Uczelnia prowadzi w tym obszarze analizę głównie jakościową, ale też wspiera ją analizami jakościowymi. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny oraz potwierdzonymi podczas wizytacji, Akademia wykorzystuje następujące źródła: informację zwrotną od studentów, informację zwrotną od wykładowców, informacje od otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności od praktyków zaangażowanych w prowadzenie zajęć oraz przyjmowanie studentów na praktyki. Kierunek podlega systematycznym zmianom przy jednoczesnym zachowaniu spójności w szczególności na poziomie kierunkowych efektów uczenia się.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku), na co wskazują silne relacje Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz duże zaangażowanie praktyków w kształcenie. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Zespół oceniający zidentyfikował brak aktualnych zmian dotyczących nieuruchamianej specjalności *finanse i bankowość*.

W opinii zespołu oceniającego, polityka jakości jest prowadzona niewystarczająco skutecznie czego dowodem są nieprawidłowości zidentyfikowane w kryteriach (1) Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się, (2) Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, (3) Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, (7) Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku oraz (9) Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zostały przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, a także monitorowany jest stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się na podstawie cyklicznie zbieranych danych i informacji. Monitorowanie

programu studiów prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na prawie każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania.

Jednocześnie zidentyfikowane przez zespół oceniający PKA nieprawidłowości w zakresie kryteriów: 1, 2, 3, 7 oraz 9, świadczą o braku odpowiedniej skuteczności polityki jakości stosowanej przez Akademię Zamojską.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie odpowiedniej skuteczności prowadzonej przez Uczelnię polityki jakości dotyczącej kierunku finanse i rachunkowość, w szczególności w zakresie przypisania kierunku do dyscyplin, zapewnienia rzeczywistego uruchamiania specjalności, zapewnienia rzeczywistego wyboru zajęć, prowadzenia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, zapewnienia odpowiednich kryteriów selekcji kandydatów pod dyscypliny wiodącej, zapewnienia odpowiednich warunków umiędzynarodowienia oraz zapewnienia publicznego dostępu do informacji.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Jakub Brdulak